

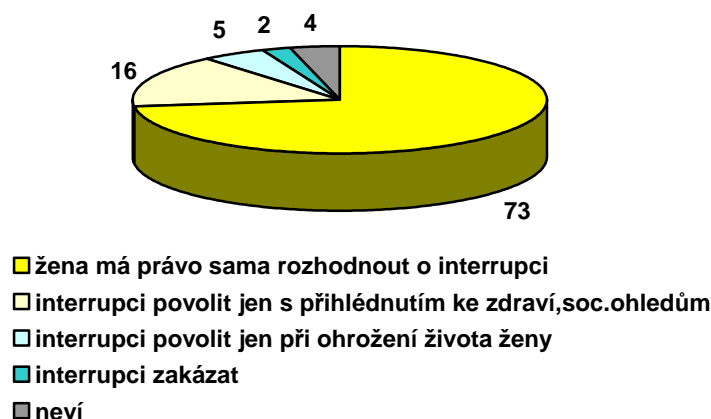
**Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.**
Jilská 1, Praha 1
Tel./fax: 286 840 129
E-mail: marketa.skodova@soc.cas.cz

Veřejné mínění o interrupci a eutanazii

Technické parametry

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost 2009, v09-05</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>4. 5. – 11. 5. 2009</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1038</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>OV.113, OV.158</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>1. června 2009</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Markéta Škodová</i>

V květnovém šetření mapovalo Centrum pro výzkum veřejného mínění názory českých občanů na umělé přerušování těhotenství. Respondenti se v šetření vyjadřovali k tomu, jestli má mít žena právo sama se rozhodnout o interrupci, zda by se interrupce měla povolit jen z důvodu zdravotních a sociálních ohledů na dítě a ženu, jestli by mělo být důvodem umělého přerušování těhotenství pouze ohrožení života ženy nebo zda by měla být interrupce zakázána. Další otázka zkoumala, jaký postoj zaujímají čeští občané k eutanazii.

Graf 1: Názory na interrupce (v %)¹

Jak vyplývá z grafu č. 1, téměř tři čtvrtiny českých občanů se domnívají, že o interrupci má žena právo rozhodovat sama. Názor, že by umělé přerušení těhotenství mělo být povoleno jen s přihlédnutím k zdravotním a sociálním ohledům na dítě a ženu, zastává 16 % respondentů. Výhradně při ohrožení života ženy by interrupci povolilo 5 % dotázaných a zanedbatelná 2 % by interrupci úplně zakázala.

Názor, že interrupce by měla být povolena jen v případě ohrožení života ženy, zastávají relativně častěji lidé, kteří se hlásí k římskokatolickému vyznání (10 %). Římští katolíci než lidé s jiným vyznáním nebo nevěřící též častěji uváděli odpověď, že interrupce by měla být zcela zakázána (4 %).

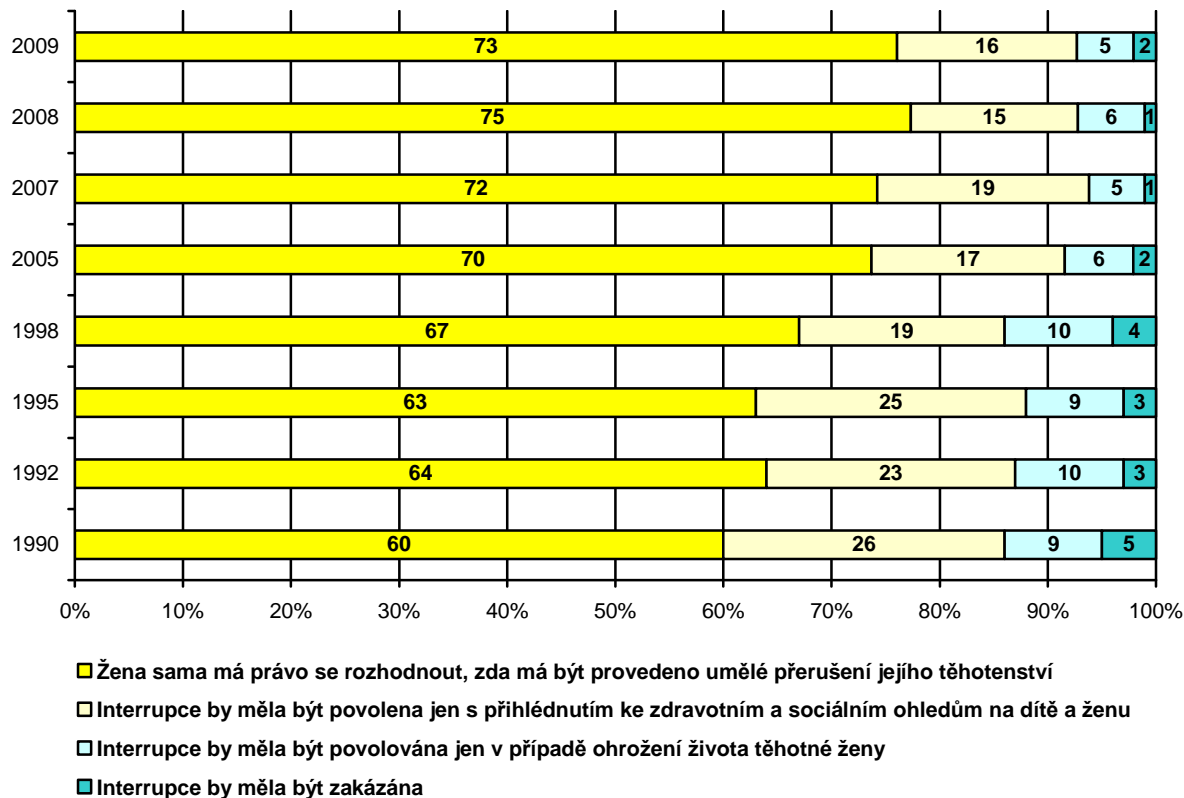
Z časového srovnání odpovědí na stejnou otázku vyplývá, že postoje veřejnosti k umělému přerušení těhotenství zaznamenaly od roku 1990, kdy byla otázka v kontinuálním šetření veřejného mínění položena poprvé², výrazný posun (viz graf 2 na další straně).

Podpora výroku, že žena má právo sama se rozhodnout o umělém přerušení těhotenství, vzrostla od roku 1990 o třináct procentních bodů. Zároveň postupně klesá podpora názoru, že interrupce by měla být zakázána – v roce 1990 ho podpořilo 5 %, letos, stejně jako v roce 2005, již pouhá 2 % dotázaných. Zatímco začátkem a v průběhu devadesátých let by podle každého desátého

¹ Otázka: „Řekněte, který z těchto názorů je Vám osobně nejbližší: Žena sama má právo se rozhodnout, zda má být provedeno umělé přerušení jejího těhotenství; interrupce by měla být povolena jen s přihlédnutím ke zdravotním a sociálním ohledům na dítě a ženu; interrupce by měla být povolována jen v případě ohrožení života těhotné ženy; interrupce by měla být zakázána?“

občana měla být interrupce povolena jen v případě ohrožení života matky, v posledních třech letech osciluje podíl lidí s tímto názorem kolem 5 %.

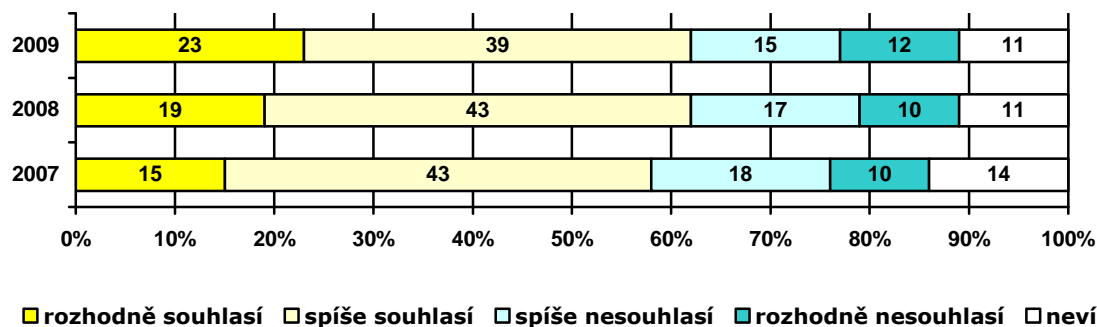
Graf 2: Názory na interrupce: časové srovnání 1990 – 2008 (v %)

Pozn.: Dopočet do 100 % v řádcích tvoří odpovědi „neví“.

V otázce ukončení života nevléčitelně nemocného člověka se více než tři pětiny (62 % při součtu odpovědí „rozhodně souhlasí“ a „spíše souhlasí“) oslovených kloní k názoru, že náš právní řád by měl eutanazii umožňovat. S uzákoněním eutanazie nesouhlasí 27 % respondentů a přibližně každý desátý se k tomuto tématu nedovede vyjádřit (pro výsledky s časovým srovnáním s údaji z posledního šetření viz graf 2).

² V letech 1990 – 1998 byla otázka součástí výzkumu Institutu pro výzkum veřejného mínění (IVVM), na jehož činnost CVVM navazuje.

Graf 2: Názory na eutanazii (v %)³

Třídění druhého stupně ukázalo, že nesouhlas s eutanazií je statisticky významně častější u lidí římskokatolického vyznání než u lidí hlásících se k jiné církvi nebo respondentů bez náboženského vyznání.

³ Otázka: „Souhlasíte s tím, aby náš právní řád umožňoval ukončení života nevyléčitelně nemocného člověka (tzv. eutanazii)? Rozhodně souhlasíte, spíše souhlasíte, spíše nesouhlasíte, rozhodně nesouhlasíte.“